

A JELUTONG

Zoltán György
Zol-Gém Kft.

A jelutong fa elsősorban a Maláj-félszigeten fordul elő, ahol azonban kizárólag ad.costulatafajtalálható. Másfajokkal vegyesen a fanómég Kelet-Kalimantanon, Sabahon, Sarawakon és Szumátrán. A tengerszint feletti 420 méterig előfordulhat, a laterit és hordalék talajokat részesíti előnyben.

Nagy fa, törzsátmérője 65–150 centiméter, de kivételes esetben a 250 cm-t is eléri, magassága meghaladhatja a 60 métert. A többnyire oszlopformájú törzs minimum 27 m-ig ágmentes, gyökérfők nincsenek, azonban a tövénél gyakran látható törzsmegvastagodás. A nagy fáknál többnyire nyitott, a közepeseknél nagyon sűrű korona messze (50 m-ig) kiterjedt és gazdag ágakban. A fiatal fák gyakran görbe növéssűek és csak később érik el oszlopszerű, felfelé törekvő formájukat. A törzset egy szürke-barna, esős napokon feketésnek is látszó, 2,5 cm vastag kéreg borítja.

ANYAGJELLEMZŐI

A friss állapotban majdnem fehéres, később fakósárga jelutong fa szíjácsa és gesztje alig különbözik egymástól. Fényben erősen besötétedhet. A többnyire már szabad szemmel is felismerhető, közepes nagyságú pórusok túlnyomórészt radiális csoportokban, kettesével vagy hármassával szétszórtan rendeződtek. Ezáltal nagyobbak látszanak, mint amekkorák valójában.

FELDOLGOZÁSA ÉS FELHASZNÁLÁSA

Ez a puha, törékeny fa kevés jó szilárdsági tulajdonsággal rendelkezik. A keménysége az abachi/wawa/samba csoport fájából gyártott rétegelt lemezéhez hasonlítható.

A jelutong se nem időjárásálló, se nem tartós. Erősen természet- és gombaérzékeny és mindenekelőtt a szíjács hajlamos a kékülésre. A vastag deszkákat többnyire csak 6–8 hétig szárítják, azonban a kékülés veszélye miatt szakszerű lécezést és jó szellőzést kell neki biztosítani. Megmunkálása egyszerű és könnyű minden szerszámmal. Gyaluláskor szép, sima, természetes felületeket ad, melyeket jól lehet pácolni, polírozni és enyvezni. Könnyen csavarozható és enyvezhető. A jelutong egy jó hántolófa. A furnér-próbálkozásoknál a sok latex zárvány

akadálynak bizonyult, de ez nem zavaró, ha rövid darabokban, pl. akkumulátor-közbettként vagy modellező anyagként használják fel. Termőterületein kifejezetten nagyra értékelik a gumija miatt, mert azt rágógumi előállítására használják fel. A jelutong fa Délkelet-Ázsia legnagyobb latexszállítója a világ-piacon. Rétegelt lemezként számtalan felhasználási lehetősége van, továbbá készül rajztábla, falitábla, facipő és ceruza is belőle. Kézi faragási célra a hársfa helyettesítője.

Külső felhasználásra párás klímán nem alkalmas.

KÜLKERESKEDELEM

A jelutong nemcsak egy helyileg kedvelt haszonfa, hanem néhány külföldi piacon is, pl. Ausztráliában, Dél-Afrikában és Angliában. Németországba mindeddig csak néhány próbaszállítmány került be, mert a bőségesen rendelkezésre álló afrikai abachi/wawa/samba csoport őrzi vezető helyét a faipar ezen szektorában. ■

ZOL-GÉM KFT.

Mesterek Minősége

Műszárított: F. és G. bükk, tölgy, kőris, juhar, éger, cseresznye, kerti és F. dió, hárs, akác, Borovi, luc, vörösfenyő

Borovi: Ajtó és ablakfrízek, borovi táblák

ZOL-GÉM Kft.

Cím: 8000 Székesfehérvár, Seregélyesi út 98-114.

Tel.: 06-20/986-2070, 06-20/257-3269, 06-20/960-9278

Online: www.zol-gem.hu E-mail: zol-gem@zol-gem.hu